

شماره..... ۵/۱۰۴/۴۴۳
تاریخ..... ۱۳۹۸/۰۸/۱۰
پست... دارد.....

جناب آقای دکتر محمد جلال عباسی شوازی
رئیس محترم موسسه مطالعات و مدیریت جامع و تخصصی جمعیت کشور و رئیس انجمن جمعیت شناسی

سلام علیکم؛

بازگشت به نامه شماره ۱۱/۷۶۸۷۳ مورخ ۱۳۹۸/۷/۲۸ حضرتعالی که در پاسخ نامه شماره ۱۰۴/۴۱۶/د مورخ ۹۸/۷/۲۱ اینجانب ارسال نمودید و ضمن سپاس از زحمات، چند نکته اصلی را در نامه مذکور اعلام فرموده بودید:
۱- از سال ۱۳۸۰ تا امروز همیشه میزان باروری کلی زیر سطح جانشینی بوده است (اگر این سطح را ۲/۱ فرض کنیم) بجز سال ۱۳۹۵ که در آمار شما ۲/۱ ملحوظ شده است و در تمامی مستندات حکومتی نیز به آن اشاره می شود.

۲- امروز سقوط باروری کلی به یک مشکل جمعیتی تبدیل شده که لزوماً باید سیاست جمعیتی و عملکرد حاکمیتی نسبت به آن تغییر کند.

اینجانب نه به عنوان یک جمعیت شناس، بلکه بعنوان یک بهره بردار و آگاه به سیاست های اجتماعی و آشنا به اعداد و ارقام، موضوع را با مذاقه مورد عنایت قرار دادم. جدول شماره ۱ که در تمامی آنها منابع مربوطه هم ذکر شده، حاکی از این بررسی است. همانطور که ملاحظه می شود در تمامی سال های پس از دهه ۸۰ تا به امروز حتی یک بار نرخ باروری کلی به سطح جانشینی نرسیده است.

شماره ۵/۱۰۴/۴۴۳
تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۰
پوست دارد

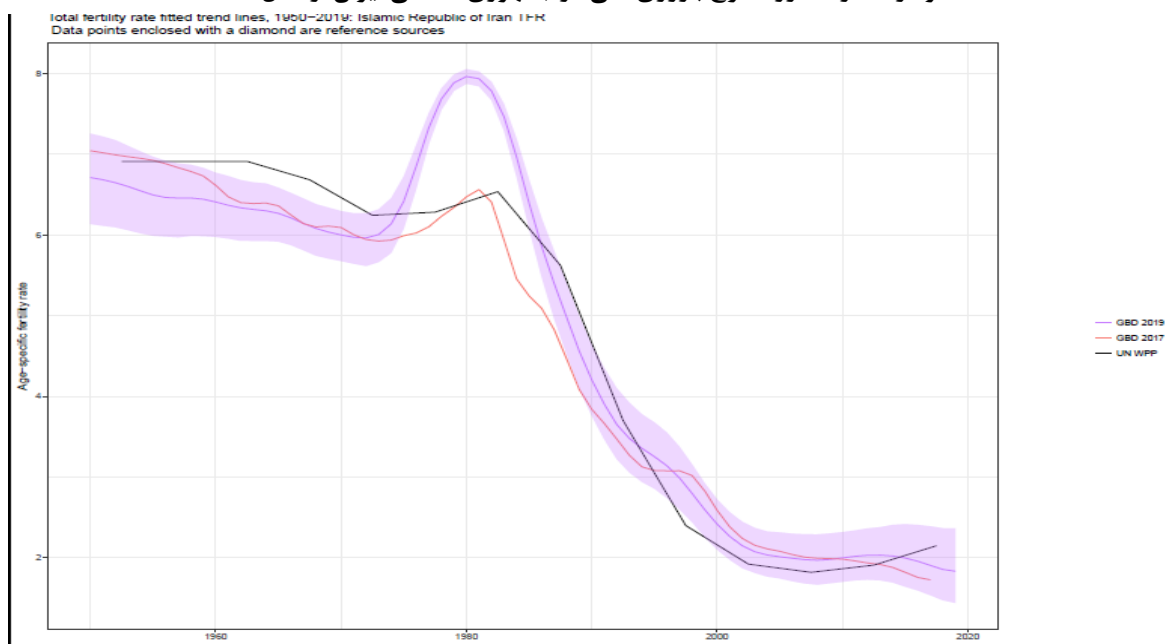
جدول ۱- اعداد باروری کلی جمعیت جمهوری اسلامی ایران در طول ۷۰ سال گذشته

منبع	TFR	سال	منبع	TFR	سال
GBD 2017	۲/۰۴	۱۳۸۵	GBD 2019	۶/۷	۱۳۲۸
			World bank	۶/۹۲	۱۳۳۹
GBD 2017	۲/۰۱	۱۳۸۶	GBD 2017	۷/۰۴	۱۳۴۴
GBD 2017	۲	۱۳۸۷	World bank	۴/۸۲	۱۳۴۵
GBD 2017	۱/۹۹	۱۳۸۸	IrDHS 1389	۷/۷	۱۳۴۸
world population prospects 2017	۱/۷۹		world population prospects 2017	۶/۶۸	۱۳۵۲
GBD 2017	۱/۹۸	۱۳۸۹	GBD 2017	۵/۹۹	۱۳۵۴
سیمای سلامت و جمعیت در ایران	۱/۸		World bank	۶/۲۱	۱۳۵۳
World bank	۱/۷۶		world population prospects 2017	۶/۲۴	۱۳۵۵
تخمین سازمان ملل	۱/۷۴		IrDHS 1389	۶/۵	۱۳۵۸
GBD 2017	۱/۹۶	۱۳۹۰	GBD 2019	۸	۱۳۵۹
مرکز آمار ایران	۱/۸		world population prospects	۶/۲۸	۱۳۶۰
گزارش استنفورد از وضعیت ایران تا سال ۲۰۴۰	۱/۸		IrDHS 1389	۷	۱۳۶۳
IrDHS 1389	۱/۸-۲		GBD 2017	۶/۵۶	۱۳۶۷
World bank	۱/۷۶		world population prospects 2017	۶/۵۳	۱۳۶۸
GBD 2017	۱/۹۴	۱۳۹۱	IrDHS 1389	۵/۵	۱۳۶۹
GBD 2017	۱/۹۲	۱۳۹۲	world population prospects 2017	۵/۶۲	۱۳۷۳
GBD 2017	۱/۸۸	۱۳۹۳	World bank	۴/۸۱	۱۳۷۴
world population prospects 2017	۱/۷۴		world population prospects 2017	۳/۹۵	۱۳۷۵
GBD 2017	۱/۸۲	۱۳۹۴	World bank	۳/۲۱	۱۳۷۸
داشبورد اطلاعاتی knoema	۱/۶۹		IrDHS 1389	۲/۸	۱۳۷۹
World bank	۱/۶۸		world population prospects 2017	۲/۶۳	۱۳۸۰
تخمین سازمان ملل	۱/۶۲		GBD 2017	۲/۵۹	۱۳۸۱
گزارش استنفورد از وضعیت ایران تا سال ۲۰۴۰	۲/۱	۱۳۹۵	World bank	۲/۲۱	۱۳۸۲
مرکز آمار ایران	۲/۰۱		IrDHS 1379	۲	۱۳۸۳
GBD 2019	۱/۹		سیمای سلامت در جمهوری اسلامی ایران	۲	۱۳۸۴
GBD 2017	۱/۷۶		تخمین سازمان ملل	۱/۹۶	۱۳۸۵
World bank	۱/۶۸		GBD 2017	۲/۳۸	۱۳۸۶
داشبورد اطلاعاتی knoema	۱/۶۶	۱۳۹۶	IrDHS 1389	۲/۱	۱۳۸۷
GBD 2017	۱/۷۳		GBD 2017	۲/۲۴	۱۳۸۸
داشبورد اطلاعاتی knoema	۱/۶۴		GBD 2017	۲/۱۶	۱۳۸۹
World bank	۱/۶۳		GBD 2017	۲/۱۱	۱۳۹۰
GBD 2019	۱/۵۰	۱۳۹۷	world population prospects 2017	۱/۹۶	۱۳۹۱
داشبورد اطلاعاتی knoema	۱/۶۱	۱۳۹۸	GBD 2017	۲/۸۰	۱۳۹۲
GBD 2019	۱/۷۵		World bank	۱/۸۳	۱۳۹۳
			تخمین سازمان ملل	۱/۷۹	۱۳۹۴

شماره ۵/۱۰۴/۴۴۳
تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۰
پست دارد

همانطور که می‌دانید، اینجانب از نویسندگان مطالعه GBD2017 بوده‌ام که در سال ۲۰۱۸ در مجله لانست (Lancet 2018; 392: 1995–2051) چاپ شده و شما از متدولوژی ارزیابی و نتایج آن با خبرید. خوشبختانه بعنوان یکی از نویسندگان GBD2019 هم انتخاب شدم و از سال ۲۰۱۷ تا به امروز روی این مقاله، و این بار با حساسیت زیادتر روی جمهوری اسلامی ایران کار می‌کنم. داده‌های آن در اختیار است ولی چون هنوز منتشر نشده و انشاءالله در ابتدای سال ۲۰۲۰ در همان مجله وزین چاپ خواهد شد، منتشر نمی‌کنم، اما می‌توانید از دفتر بنده درخواست کرده و ببینید. تنها یک منحنی از GBD2019 که حاوی باروری کلی ایرانیان از ۷۰ سال گذشته بوده‌است را ذیلماً ملاحظه می‌فرمائید (نمودار شماره ۱)، همانطور که ملاحظه می‌شود باز هم در سال ۱۳۹۵، میزان باروری کلی زیر سطح جانشینی است.

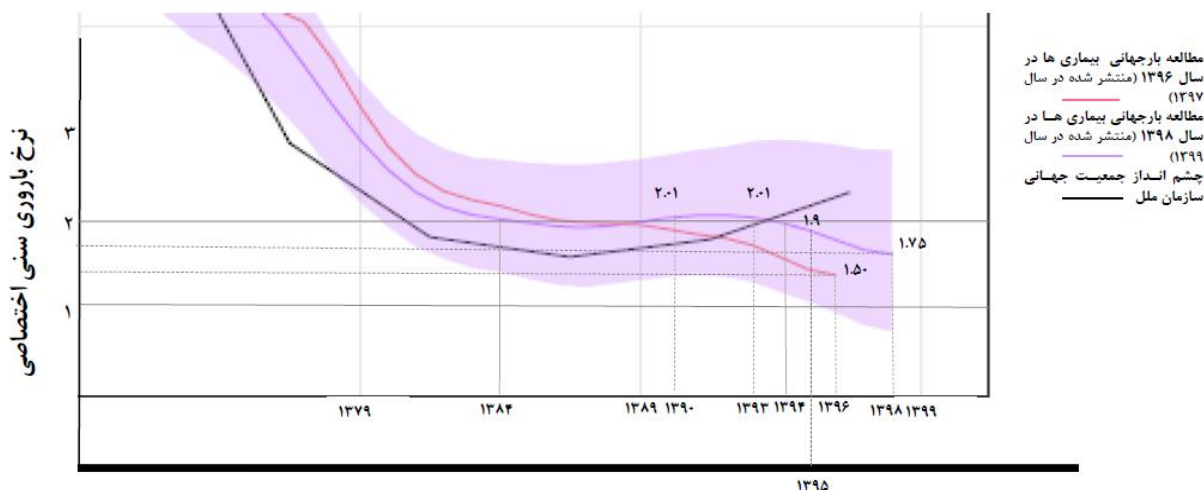
نمودار شماره ۱- روند نرخ باروری کلی در جمهوری اسلامی ایران از سال ۱۳۲۸-۱۳۹۸

برای تبیین بهتر موضوع، انتهای این منحنی که معرف باروری کلی جمهوری اسلامی ایران در دهه ۸۰ به بعد است، در نمودار شماره ۲ نشان داده شده‌است.

شماره ۵/۱۰۴/۴۴۳
تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۰
پوست دارد

نمودار شماره ۲- روند نرخ باروری کلی از دهه ۱۳۸۰ به بعد در جمهوری اسلامی ایران

نکته مشترک در عرایض بنده و تحقیقات حضرتعالی و خانم چاووشی و سایر همکاران، وضعیت نامناسب امروز باروری کلی در ایران است که قطعاً زیر سطح جانشینی است. نکته مهمی که بنده و همکاران محترم در وزارت بهداشت و سایر دلسوزان محافل علمی و محققین ملی در حال تبیین آن هستیم، همین مسئله است که سیاستگذاران، سیاستمداران، مجریان و ساختارهای حاکمیتی، حکومتی و تولیتی را آگاه به بحران اجتماعی موجود بنمائیم تا جملگی مستند به قوانین جاری با اقدام به وظایف خود کمک کنند، از این بحران خارج شویم. ان شاءالله تعالی.

لازم به ذکر است که آنچه بعنوان باروری کلی در کشور می بینیم، حاصل جمع استان های مختلف است که متأسفانه بعضی از استان ها از ۱/۴ هم پایین تر رفته اند و خدای نکرده باید اعلام کنیم در سال های نه چندان دور فلان قوم اصیل ایرانی را نخواهیم داشت که خداوند چنین روزی را نصیب نفرماید. و اما دو نکته پایانی:

۱- از حضرتعالی و همه همکارانتان انتظار دارم قویاً در این میدان علمی وارد شوید و آشکارا وضعیت فعلی را تبیین کنید تا به تکاپوی عمومی کمک شود.

۲- بنده در ۴۰ سال گذشته هرگز دچار یأس اجتماعی نشده ام و مطمئن هستم که جملگی بر این معنا پافشاری کنیم، جماعتی خواهیم شد که یدالله را به همراه خواهیم دید و مردم به این مهم لبیک خواهند گفت.

محمد اسماعیل اکبری
مشاور عالی وزیر

شماره ۵/۱۰۴/۴۴۳
تاریخ ۱۳۹۸/۰۸/۱۰
پست دار ۵

رونوشت:

- وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهت استحضار
- مشاور محترم وزیر و مدیرکل حوزه وزارتی، جهت طرح در شورای معاونین
- معاونین محترم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- مشاور محترم وزیر و رئیس مرکز حراست
- رئیس محترم مرکز روابط عمومی و اطلاع رسانی